

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№14 (268) ВЕРАСЕНЬ 2019 ГОД

ВАЛАНЦЁРСКІ РУХ

АТРЫМАЛІ ПЕРШЫ ГРАНТ

Грант у 10 тысяч долараў на добраўпарадкаванне двара дома па Юбілейнай, 75 атрымалі актывісты экалагічнага руху Шумілінскага раёна «ЭкаБума».

Перадусім грамадскае аб'яднане па са-дзейнічанні ўстойліваму развіццю шумілінскага рэгіёна «ЭкаБум» паўдзельнічала ў конкурсе міні-праектаў «Тандэм – v». Прынамсі, гэты праект рэалізуецца Еўрапейскай Асацыяцыяй мясцовай дэмакратыі – ALDA з удзелам асветніцкага грамадскага аб'ядняння «Фонд імя Льва Сапегі» і закліканы спрыяць развіццю мясцовых супольнасцяў, іх узаемадзеянню з органамі ўлады праз аказанне тэхнічнай і фінансавай падтрымкі.

Паводле лідара «ЭкаБума» Ірына Кулікавай, загадзя быў праведзены сход актывістаў і жыхароў, таксама былі запрошаны прадстаўнікі райвыканкама, камунальных службаў. На сходзе абдылося абмеркаванне надзённай праблемы добраўпарадкавання двара. Для таго, каб двор стаў больш камфортным і прывабным, грамадой вырашылі, што трэба ўстанавіць дзіцячую пляцоўку, пашырыць аўтастаянку, правесці азеляненне, запланавалі шмат іншых спраў. Затым афомілі і падалі для ўдзелу ў конкурсе праектную заяўку, якая і была выбрана пераможцам сярод больш як 60.

Конкурсная камісія адзначыла актуальнасуь праблемы і ўхваліла праявы грамадзянскай свядомаці жыхароў. У выніку на рэалізацыю праекта было выдаткавана 10 тысяч долараў. Менавіта на гэтыя грошы будуць набыты і ўстаноўлены дзіцячая пляцоўка, вулічныя трэнажоры, велагараж, антывандальны тэнісны стол, лаўкі і відэакамера. ДРБУ № 204 возьмецца за пашырэнне аўтастаянкі, УП ЖКГ зробіць добраўпарадкаванне дваровай тэрыторыі: асфальтаванне дарогі, замену лавачак ля пад'ездаў, установку казыркоў над уваходамі ў падвальныя памяшканні.

Работа над праектам будзе доўжыцца цэлы год. Адзначым, што грамадскім аб'яднаннем «ЭкаБум» на Шумілінштчыне рэалізуецца таксама праект па развіцці веласіпеднага руху ў рэгіёне, шматлікія іншыя ініцыятывы.

М. Амбросаў

РЫНАК ПРАЦЫ

МАЛАДОЕ ПАПАЎНЕННЕ

Сёлета ў Шумілінскім раёне пачалі працаваць 54 маладыя спецыялісты.

Яны не толькі прыступілі да работы, і многія паспелі атрымаць першыя заробкі. Шэраг арганізацый і прадпрыемстваў у раёне прадаставілі маладым спецыялістам першае працоўнае месца.

Да прыкладу, пяцёра маладых спецыялістаў – 5 майстроў лесу – займеў сёлета "Шумілінскі лясгас". Двое спецыялістаў – Вікторыя Цітова і Аляксей Мельнічук – мацуюць Мішневіцкае лясніцтва. Вікторыя, дарэчы, мясцовая і жыве дома, а Алясей здымае камерцыйную кватэру, якую яму калегі дапамаглі падрамантаваць. Зарплата ў абодвух – 600 рублёў.

Педагагічную гвардыю раёна ў гэтым годзе папоўнілі 8 спецыялістаў. Трое з іх працуюць настаўнікамі: Анастасія Бучкіна – настаўнікам пачатковых класаў Обальскай СШ; Эльвіра Журава выкладае рускую мову і літаратуру ў СШ №1; Дзіяна Сабаршова працуе настаўнікам-дэфектолагам у Мішневіцкай яслях-садзе – базавай школе.

У аддзеле па адукацыі райвыканкама рассказалі, што ўсе васьмёра спецыялістаў жывуць дома ў бацькоў. Зарплата настаўнікаў і выхавальнікаў будзе стартаваць ад 630 рублёў, на яе паўплываюць надбаўкі, прэмія, у далейшым – катэгорыя, стаж і г. д.

Двух маладых спецыялістаў вітаў Шумілінскі раённы цэнтр гігіены і эпідэміялогіі. Галоўны ўрач РЦГЭ Крысціна Афанасьева паведаміла, што Вольга Станкевіч працуе фельчарам-валеолагам, Карына Гапава – памочнікам урача-эпідэміёлага. Абедзве вучыліся па мэтавым накіраванні і будуць адпрацоўваць у Шуміліне тры гады, як і тыя спецыялісты, што працуюць тут трэці год. Так што цяпер у РЦГЭ чацвёра маладых спецыялістаў. Першая зарплата Вольгі і Карыны склала крыху больш за 450 рублёў, у іх старэйшых калег – ужо на пару соцень больш. Што датычыць жылля, дык адну з дзяўчат уладкавалі ў інтэрнат па вуліцы Луначарскага, а вось другая пажадала ездзіць кожны дзень дадому ў Віцебск.

Па ўсяму відаць, што ў маладых багата наперадзе добрых спраў і здзяйсненняў. Праўда і тое, што заробкі ў раёне пакуль што жадаюць чакаць лепшых часоў.

Ян Вайтовіч

АПЫТАННЕ

ЯКАСЦЬ АДУКАЦЫІ ГОРШАЕ

Удзельнікі апытання з нашай групы УКантакце абсалютнай большасцю прагаласавалі за тое, што якасць школьнай адукацыі ў Беларусі пагаршаецца.

У нашых супольнасцях у сетках Укантакце праводзілася апытанне "Як па-вашаму, якасць школьнай адукацыі ў Беларусі паляпшаецца ці горшае?".

35 удзельнікаў апытання з 60 прыняўшых удзел у апытанні негатыўна выказаліся аб якасці школьнай адукацыі ў краіне.

Пры гэтым вынікі апытання наступныя:

Варыянты прапаноўваемых адказаў былі: 1. Паляпшаеца : 6 галасоў – 10% 2. Горшае: 35 галасоў – 58, 33% 3. Не змяняецa: 6 галасоў – 10% 4. Залежыць ад школы: 13 галасоў – 21, 67%

Усяго прагаласавала 60 чалавек.

Адпаведна гэта вынікі апытання толькі тых чытачоў, якія вырашылі прыняць удзел у апытанні і яго вынікі не могуць быць рэпрэзінтатыўнымі для Шуміліна або раёна.

Дзякуй усім удзельнікам апытання!

Алесь Шумскі

МЯСЦОВАЯ ЎЛАДА

ПЕРАПІС-2019

На сёняшні дзень Шумілінскі раён ужо рыхтуецца да перапісу насельніцтва-2019. Перапіс насельніцтва ў Беларусі пройдзе з 4 па 30 кастрычніка 2019 годзе.

Паводле начальніка аддзела статыстыкі Таццяны Малашонак, для правядзення перапісу ў раёне падрыхтавана 28 перапісчыкаў, на якіх ляжа асноўны цяжар работы па правядзенні гэтага адказнага агульнадзяржаўнага мерапрыемства.

Тэрыторыя раёна падзелена на 24 перапісныя ўчасткі. У раёне будуць працаваць два стацыянарныя перапісныя пункты – у Шуміліне (у аддзеле статыстыкі) і Обалі (у будынку сельвыканкама), яны будуць працаваць з 9.00 да 20.00.

Сёлетні перапіс мае шэраг асаблівасцей і шмат чаго будзе рабіцца ўпершыню. Так, упершыню жыхары краіны могуць запоўніць перапісны ліст самастойна праз інтэрнэт – на сайтах www.census.by, www.перепись.бел. Дарэчы, гэтыя сайты ўжо працуюць, там вя-дзецца адлік часу да перапісу, можна пазнаёміца з пытаннямі, якія будуць задавацца падчас перапісу, іншай інфармацыяй па правядзенні перапісу, у рэжыме перапісу яны пачнуць працаваць з 4 кастрычніка. Таксама ўпершыню перапісчыкі будуць запаўняць не папяровыя перапісныя лісты, а электронныя – у планшэтах, якія будуць у кожнага перапісчыка. Упершыню ў Беларусі будзе праведзены і сельскагаспадарчы перапіс.

Алесь Шумскі

ГАНДАЛЬ

ПАШЫРЭННЕ ГАНДЛЁВЫХ СЕТАК

Намеснік старшыні Шумілінскага райвыканкама па эканоміцы Святлана Цімашэнка: "Мы зацікаўлены ў прыцягненні інвесты-цый у сферу грамадскага харчавання».

Словы «райпо", "сельпо», «коопторг» трывала ўвайшлі ў жыццё жыхароў вёскі. Гэтыя назвы абавязкова прысутнічалі на шыльдах мясцовых харчовых і гаспадарчых крамаў, прадпрыемстваў грамадскага харчавання і бытавога абслугоўвання. Два гады таму эканамічны суд Віцебскай вобласці прызнаў Шумілінскага раёна спажывецкае таварыства банкрутам.

Раптоўны сыход з рынку базавай сельскай манапаліста павінен быў, здавалася б, абярнуцца сур'ёзнымі праблемамі.

Да гонару раённых уладаў, яны не толькі не дапусцілі падобнага развіцця падзей, але і паспяхова пераарыентаваліся: ўкараняюць новыя формы дзелавой актыўнасці. Пра гэта наша размова з наменікам старшыні Шумілінскага райвыканкама па эканоміцы Святланай Цімашэнка.

– Святлана Віктараўна, за кошт чаго ўдалося пазбегнуць перабояў у забеспячэнні прадуктамі харчавання, таварамі і паслугамі? Якая стратэгія мясцовай улады?

– На дапамогу раёну прыйшлі суседзі. На тэрыторыі сельскай мясцовасці нам аказвае падтрымку Бешанковіцкага райпо, якое замяшчае ліквідаваныя прадпрыемствы. Мера, вядома, часовая. Будучыня – за новай інфраструктурай. Імкнемся стварыць роўныя магчымасці для розных відаў уласнасці і гаспадарання.. Такі падыход прыносіць рэальны плён, якія прыкметныя першым чынам у гарадскіх пасёлках і аграгарадках. Па асартыменце прапанаваных тавараў і паслуг, а таксама якасці абслугоўвання новыя формы дзейнасці прыкметна выйграюць. Не за гарамі час, калі ўсе гэтыя перавагі стануць даступныя і вяскоўцам.

– Вядома, што ў Шумілінскі раён ужо прыйшлі буйныя гандлёвыя сеткі. Плануюць яны павярнуцца тварам да жыхароў вёскі?

– Сапраўды, у раённым цэнтры ўжо адкрыў свой першы маркет «Еўраопт», а таксама абслугоўваюць пакупнікоў невялікія гандлёвыя кропкі «Хіт-экспрэс» гэтага ж сеткавага аператара.

Чакаецца, што напярэдадні навагодніх святаў прыме першае наведвальнікаў буйны універсальны магазін «Санта», будаўніцтва якога завяршаецца ў аграгарадку Светласельскі. На плошчы звыш 400

(працяг на стр. 2)

ГАНДАЛЬ

(пачатак на стр. 1)
кв. м плануецца стварыць 30 новых працоўных месцаў. Гэта будзе сучасны гандлёвы цэнтр, які прапануе шырокі асартымент высакаякасных харчовых тавараў, не толькі гатовыя вырабы, але і паўфабрыкаты.

Фірма «Санта-рытэйл» адкрыта дэкларуе, што стаўка робіцца на сельскага пакупніка, які атрымае самыя сучасныя і высокія стандарты абслугоўвання.

Акрамя буйных прадпрыемстваў, у раёне з'явілася нямала камерцыйных крам, якія прапануюць не толькі больш шырокі выбар тавараў па даступных цэнах, але і новую якасць сэрвісу.

Да прыкладу, не так даўно ў Шуміліна адкрыўся фірмовы салон «АМІ мэбля», размешчаны ў ажыўленым раёне гарадскога пасёлка. Папулярны цэнтр «Тамара-гандаль», дзе разгорнуты цэлы комплекс гандлёвых і бытавых паслуг. Там жа летам пачала дзейнічаць новая сучасная аптэка.

У гарпасёлку іх ужо цэлая сетка, што дае магчымасць жыхарам набываць лекавыя прэпараты ў крокавай даступнасці ад жылля і месца працы.

Ёсць у нас, дарэчы, і дамарослая сетку міні-маркет. Гэта буйное па раённых маштабах прадпрыемства ПГУП "Карына-гандаль" з крамамі ў Мікіцісе, Обалі і Шуміліне. Заснавальнік і кіраўнік – мясцовы жыхар Аляксандр Мацуганаў. Праект паспяхова развіваецца ўжо больш за пяць гадоў, выйшаў за межы Шуміліншчыны. Міні-маркет «Карына-гандаль» працуюць на тэрыторыі Віцебскага раёна і нават у абласным цэнтры.

Аналагічныя працэсы адбываюцца і ў сферы бытавога абслугоўвання насельніцтва. У нас можна атрымаць любыя цырульні паслугі, дзейнічаюць салоны прыгажосці, майстэрні па рамонце абутку, прадастаўляюцца швейныя паслугі. За ўсім гэтым стаіць прыватная ініцыятыва.

– Стала быць, вашы намаганні і тыя ўмовы, што стварае мясцовая ўлада, сапраўды не праходзяць дарма. А далей што? Якія перспектывы развіцця малога і сярэдняга бізнесу на Шумілінщчыне?

– Яшчэ раз падкрэслю: значныя рэзервы – у сельскай мясцовасці. Там трэба будзе стварыць развітую камерцыйную інфраструктуру гандлю і бытавога абслугоўвання.

Мы вельмі зацікаўлены ў прыцягненні інвестыцый у сферу грамадскага харчавання. Галіна адмысловая, якая патрабуе індывідуальнага падыходу. Вітаем ўсё: не толькі стварэнне буйных прадпрыемстваў грамадскага харчавання, але і міні-фарматы тыпу закусачных, бістро, кафэтэрый.

Карыстаючыся магчымасцю, запрашаем да супрацоўніцтва дзелавых людзей. Добразычлівы падыход і прафесійнае садзейнічанне гарантуем.

З размяшчэннем новых прадпрыемстваў праблем няма. Сёння выстаўлены на продаж будынкі і памяшканні Шумілінскага райпо. Інфармацыя ў адкрытым доступе на сайце гэтай арганізацыі.

І сапраўды, а чаму б не ажывіць гэтыя аб'екты, якія не напоўніць іх новым сэнсам?

-Упэўнена, што насельніцтва раёна падтрымае карысныя пачынанні. Нават нягледзячы на тое, што побач Віцебск, насычаны таварамі і паслугамі, на Шумілінщчыне сёння нядрэнныя паказчыкі па рознічнаму тавараабароту. Пра што сведчыць гэты факт? Грашовая маса застаецца тут, на тэрыторыі раёна. А такім чынам, мы рухаемся ў правільным кірунку: якасць рознічных паслуг ўсё больш адказвае чаканням і патрэбам людзей. Тут не сфальшывіць: пакупнік галасуе рублём.

vitvesti
Пераклад з расейскай рэдактара

НАША ЖЫЦЦЁ

З МАРАЙ ПРА НОЎТБУК

Больш за 50 гадоў інвалід дзяцінства Валянціна Зянькова з аграгарадка Мікіціха перасоўваецца на каленках.

На каленях, з марай пра ноўтбук. Валянціна большую палову жыцця пражыла ў вёсцы Лабатка. Скончыла сем класаў, калі памерла маці. Бацька пазней ажаніўся, але разам з другой жонкай адносіны з дачкой падтрымлівалі, хоць тая і засталася на выхаванні ў бабулі. Тры гады таму пайшоў з жыцця бацька, нашмат раней – бабуля, не стала і двух родных братоў. Больш за 16 гадоў жыве адна. Жанчыне 52 гады, але з нараджэння не ўстае на ногі, маючы першую групу інваліднасці.

– Дыягназ ДЦП – не прысуд, – разважае яна. – Я наведвала школу, як і ўсе дзеці. Вазілі бацькі за тры кіламетры на вучобу кожны дзень, восем класаў скончыла. Пакуль спрабавалі мяне вылечыць і правесці чарговую рэабілітацыю недзе пад Мінскам, жыла ў інтэрнаце, там скончыла 9-й і 10-й класы. Так што ў мяне сярэднюю адукацыю. Адзінае, атрымаць прафесію не змагла, не было магчымасці.

Па праўдзе кажучы, лічыла, без старонніх людзей у такім стане нават у хатніх умовах абысціся немагчыма. Прадставіла, як чалавек цэлымі днямі сядзіць на канапе ля тэлевізара або глядзіць у акно. Агучыла свае думкі, а Валянціна засмяялася:

– Ой, ды ў мяне працы непачаты край! Тэлевізар гляджу па вечарах, днём спраў шмат. Трэба парадак у кватэры навесці, памыць, посуд перамыць, ёсць прыгатаваць, кветкі паліць, котак Соньку і Малую пакарміць ...

Далей можна было не пералічваць. Пакуль я цяміла, як можна гэта зрабіць, Валя з усмешкай прыўзняла халат і паказала ногі. Тоўстыя, пашытыя з тканіны, складзенай у некалькі пластоў, наканеннікі былі надзетыя-над трыко. Усе хатнія справы, аказваецца, яна выконвае стоячы на каленях. Гэтак жа перасоўваецца і па хаце.

– У Менску спрабавала ўстаць на мыліцы, але не без староннняй дапамогі. Накшталт атрымлівалася, а дадому вярнулася і зноў бухнулася на каленкі. Бабуля тады была зусім старэнькай, трэба было падыходзіць да яе, падтрымліваць, а на мыліцах нязручна. Але самае галоўнае – я па жыцці аптыміст, ніколі не падаю духам. Вось гляджу на людзей і думаю часам: рукі і ногі ёсць, а яны кідаюцца ў п'янку, скардзяцца на цяжкае жыццё, што ўсё навокал злыя, што жыццё да іх несправядлівая. Якая справядлівасць патрэбна ?! Ніколі не лічыла, што мне хто-небудзь што-то павінен. Не трэба сядзець і раўці, як усё дрэнна. Трэба ўставаць і рабіць! Я ж, акрамя гэтых сцен, практычна нічога не бачыла, нават на вуліцу не выходжу. Бабуля памерла ў вёсцы, я адна там чатыры гады жыла пасля яе смерці. Ўсё сама рабіла, толькі печ не атрымлівалася тапіць, работнік соцслужбы дапамагаў. А 16 гадоў таму сельсавет выпучыў мне невялікую кватэрку ў маласямейцы, прыйшлося пераехаць. На зэканомленыя ад пенсіі грошы паставіла новыя міжпакаёвыя дзверы і ўваходныя металічную. Мару пра ноўтбук, каб магла з кім-небудзь перапісвацца. Ёсць просты мабільны, але ў ім няма інтэрнэту. Гляджу тэлевізар, а хочацца самой што-небудзь выбраць і пагглядзець, кіно ці перадачу. Я ж у двор не выходжу, сяджу ў хаце цэлымі днямі.

На тэрыторыі Лаўжанскага сельвыканкама, у чыім падпарадкаванні знаходзіцца аграгарадок Мікіціха, пражываюць 14 чалавек з абмежаванымі магчымасцямі. Старшыня Святлана Кійко запэўнівае, калі б Валянціна Зянькова захацела выходзіць на вуліцу на шпацыр, гэта можна было б арганізаваць: на дапамогу Валянціне Зяньковай прыходзіць не сацыяльны работнік, а апякун, прызначаны упраўленнем сацыяднай абароны.

sb.by
Пераклад з расейскай рэдактара

ДАБРАЧЫННАСЦЬ

ЭКСКУРСІЯ Ў МЕНСК

Хлопцы з нашага раёна атрымалі экскурсію па Менску ў падарунак ад сталічнага ТРЦ.

Хлопцы пазнаёміліся з архітэктурнымі славутасцямі галоўнага горада краіны, а затым ім быў арганізаваны сардэчны прыём на вялікай тэрыторыі цэнтра, плошча якога без малога роўная пяці футбольных палях.

З вялікай цікавасцю дзеці наведалі музей навукі «Эксперыментус» і найбуйнейшы ў рэспубліцы парк віртуальнай рэальнасці, а таксама батутны цэнтр. Рэстараны падрыхтавалі для іх бясплатнае пачастунак. З рук дырэктара ТРЦ Уладзіміра Хейфеца кожны выхаванец атрымаў новенькі партфель з поўным наборам канцылярскіх прылад.

А. Прылуцкі

НАШ КРАЙ

ВЁСКА КАРДОН

Як ідзе жыццё дзіўнага аграгарадка Кардон, дзе шукалі сляды імператрыцы ў лесе і лагер варагаў на беразе Дзвіны.

Вёскі, якія не толькі маюць цікавыя назвы, але і валодаюць унікальнай гістарычнай спадчынай, – у зоне асаблівай журналісцкай цікавасці. На гэты раз мы едзем у аграгарадок Кардон Шумілінскага раёна, каб пазнаёміцца з яго жыхарамі бліжэй, даведацца аб іх радасцях і бедах, патрэбах і спадзевах. Калі трэба – разам з прадстаўнікамі мясцовых органаў улады дапамагчы ў вырашэнні надзённых праблем.

Галоўная праблема – гарманіста няма

Тры дзесяткі кіламетраў ад Шуміліна – і як быццам іншы свет. Прыгожы чысты лес па абодва бакі дарогі. Высокія берагі Заходняй Дзвіны, якая працякае паралельна цэнтральнай вуліцы пасёлка. Быццам бы населены пункт – аддалены па свайму геаграфічнаму размяшчэнню, але сёння тут пражывае звыш 300 чалавек. І толькі кожны пяты – пенсіянер. Ёсць свае магазін, школа, пошта. Старшыня Мікалаеўскага сельскага Савета Уладзімір Сядлоўскі адзначае:

– Людзі тут добрыя, гасцінныя. Многія сем'і жывуць з лесу – збіраюць грыбы ды ягады, тут гэта добры прызаробак.

Пацыху перамыкаемся на дзелавыя тэмы. Такім чынам, праблемы ... Ёсць? Так, вядома ж, куды без іх? Вось нядаўна забралі з клуба гарманіста – як цяпер песні спяваць ?! Прадстаўнік райвыканкама Валянціна Навіцкая усміхаецца: ды пабойцеся Бога – у вас і так два творчых работніка, новая апаратура. Куды больш?

Жарты жартамі, але пацыху прамацваць болевыя кропкі. Няякасная пітная вада? Кіраўнік мясцовай улады рапартуе: праектна-каштарысная дакументацыя на новую свідравіну ўжо гатовая, шукаем генпадрадчыка. Яшчэ нядаўна былі скаргі на дрэнную дарогу – праблема ліквідаваная, амаль кіламетр новага палатна цешыць вока. А пакуль мы едзем адведаць найстарэйшую жыхарку Кардона – 95-гадовую Леонгіну Післякову.

Не патрэбныя мне лекары.

Бабуля сустракае нас ля ўваходу. З прычоскай, пры макіяжы. Убачыўшы ў халаце ўчастковага лекара Маргарыту Ляпленка, здзіўляецца: а доктар, маўляў, навошта?

– У мяне праблем са здароўем няма, сама медсястрой 50 гадоў адпрацавала, – адмаўляецца Леонгіна Пятроўна. – Ды і ціску спакон веку не было. Таблеткі? А навошта мне лекі? Нічога не баліць, нічога не п'ю! І ногі ў парадку, і сэрца таксама ...

Пакуль пацыентка адбіваецца ад дакучлівых роспытаў, лекар ужо гатовы вынесці вердыкт.

– Ціск 120 на 70, канстатуе Маргарыта Анатольеўна.

Гаспадыня з выглядам пераможцы глядзіць на гасцей і раскрывае свой сакрэт даўгалецця: трэба ісці да людзей з дабром і не баяцца фізічнай працы. Вось яна яшчэ і ў гэтым годзе сама ўскапаць градкі. Пасадзіла лук, моркву, буракі, агуркі. Самастойна ходзіць у краму і наадрэз адмаўляецца ад сацработніка. Старшыня сельсавета разводзіць рукамі: ну што зробіш?

З транспартам усё добра, але хацелася б трошкі скарэктаваць маршрут. Самай неяк было дрэнна, прыйшлося ехаць у райбальніцу. А наша маршрутка прыходзіць у Шуміліна ўсяго хвілін на пяць пазней, чым з бліжэйшага прыпынку на ЦРБ адпраўляецца гарадскі аўтобус. І яшчэ адзін момант - у вёсцы няма банкамата, пошта працуе няпоўны дзень пяць разоў на тыдзень. Філіял банка ў Мікалаева (гэта 3 кіламетры) зачынілі год таму. Цяпер калі з часам не адгадаў або сума салідная (яе трэба заказваць у паштавікоў загадзя), даводзіцца ехаць за 7 кіламетраў у Уллу. Нязручна ...

Прадстаўнікі райвыканкама абяцаюць дэталёва вывучыць гэтыя пытанні і пры магчымасці дапамагчы з іх рашэннем.

sb.by
Пераклад з расейскай рэдактара

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

НА ЭЛЕКТРЫЧНАЙ МАШЫНЕ TESLA ПА ПРАСПЕКЦЕ ПРАЎДЫ

Кожнаму ў Беларусі гарантуецца свабода думак і перакананняў, у тым ліку і адзінаму палітыку (АП). Тым, хто ў гэтым сумняваецца, рэкамендую перачытаць артыкул 33 Канстытуцыі. Гэты ж артыкул абараняе сродкі масавай інфармацыі ад манапалізацыі дзяржавай і не дапускае цэнзуры.

Аднак права як сістэму абавязковых, фармальных правілаў, гарантаваных дзяржавай, варта адрозніваць ад правапрымяняльнай практыкі. За прыкладамі далёка хадзіць не трэба. 2 верасня, падчас размовы з вучнямі новай сталічнай школы, АП не ўтрымаўся і пахваліўся, што ў яго *«ёсць электрычная машына Tesla»*, якую яму *«Маск падараваў»*.

Аднак у афіцыйным прэс-рэлізе інфармацыя пра падарунак амерыканскага мільярдэра адсутнічае. Прыводжу адпаведны фрагмент цалкам: *«Аляксандр Лукашэнка прызнаўся, што сам з'яўляецца прыхільнікам электратранспарту. "Самы любімы электраматацыкл. Наш мінскі ўжо робіць завод. Добрая штука. Вядома, ён не ляціць на 180 кіламетраў на гадзіну, як "Тэсла". Але вельмі прыемна. Мы будзем усё больш пераходзіць на электрамабілі»*.

Бедны Маск! Ён зрабіў падарунак кіраўніку дзяржавы, а нейкі канцылярскі пацук выкінуў з афіцыйнага тэксту словы ўдзячнасці, словы, вымаўленыя кіраўніком дзяржавы перад дзецьмі! Вось і рабі пасля гэтага падарункі.

Але Маск такі ўчынак беларускага клерка перажыве. Урэшце існуюць дыпламатычныя каналы, па якіх, я ўпэўнены, ужо накіраваныя прабачэнні.

Захавальнік ментальнага кансенсусу

Чаму Візантыйская імперыя не выстаяла пад націскам турэцкага султана? Таму што не змагла аб'яднаць веру і праўду. Для маскоўскіх ідэолагаў часоў Івана Жахлівага гэта было відавочна. Пра тое, што сіла не ў Богу, а ў праўдзе, ведаў яшчэ Аляксандр Неўскі.

У кожнага часу — свае героі. Для чалавека савецкага ў пачатку «нулявых» такім героем стаў Даніла Багроў з фільма «Брат 2». У эпоху вялікіх пераменаў, калі з кантэксту выпала цэлая краіна, ён прапанаваў універсальны рэцэпт асабістага выратавання. Прыводжу яго цалкам: *«Вось скажы мне, амерыканец, у чым сіла? Хіба ў грошах? Вось і брат кажа, што ў грошах. У цябе шмат грошай, і што? Я вось думаю, што сіла ў праўдзе: у каго праўда, той і мацнейшы!»*.

З такіх індывідуальных праўдаў, як з цаглінак, і была пабудаваная ў Беларусі дзяржава для народа, дзяржава праўды. Зразумела, не абышлося без архітэктара, без чалавека, якому *«на працягу чвэрці стагоддзя атрымліваецца захоўваць ментальны кансенсус з беларускім народам»*.

Аўтар часткі сказу, што ўзятая ў двукоссі, — доктар філасофскіх навук Леў Крыштаповіч, чалавек у краіне недаацэнены, прычым як прыхільнікамі, так і крытыкамі беларускай мадэлі. Не выключана, што прычыну недаацэненасці варта шукаць у элементарнай зайздрасці. Ці шмат у Беларусі гуманітарыяў, здольных свабодна аперываць паняццем *«ментальны кансенсус»*? Сярод маіх калегаў, напрыклад, такіх няма…

«Школу трэба прыводзіць да прытомнасці»

Народ ніколі не падманеш. Начальнікі прымаюць законы, начальнікі іх і ўжываюць, а народ... прыдумляе прыказкі і прымаўкі. «Закон — што дышаль...» — адна з самых папулярных. Такі вось падзел працы.

Наша праўда — функцыя ад месца ў адміністрацыйнай іерархіі і ад грошай. Мае рацыю заўсёды той, у каго больш правоў. Адля тых, хто гэтую ісціну не ўсмактаў з малаком маці, існуюць шматлікія кантрольныя і сілавыя структуры. Таму наша дзяржава не толькі прававаяя, але і рэпрэсіўная. Пра гэта АП неаднаразова нагадваў 2 верасня педагогам і вучням мінскай школы № 93.

Прывяду невялікую падборку выказванняў, якія змяшчаюць слова «дысцыпліна», запазычаную на сайце БЕЛТА: *«...заклікаў да большай дысцыпліны ў сценах школы, арыентаванасці на вучобу і дасягненне выніку»*. *«Школу трэба прыводзіць у прытомнасць. Школа — гэта храм. Ты прыйшоў сюды, табе тут бясплатна даюць адукацыю»*. *«На вучобу, як у храм, трэба прыходзіць з чыстымі думкамі — Лукашэнка запатрабаваў узмацніць дысцыпліну ў школе. Кіраўнік дзяржавы канстатаваў, што дысцыпліна ў школе моцна ўпала, таму міністру адукацыі, губернатарам і мэру Мінска пастаўлена задача прыняць меры для ўзмацнення парадку і дысцыпліны ў навучальных установах»*.

Вось так, мы будавалі, будавалі і нарэшце пабудавалі школу-храм, якую трэба прыводзіць да прытомнасці. Хто ж нясе персанальную адказнасць за тое, што яна знаходзіцца ў коме, — міністр адукацыі, губернатары, мэр Мінска або той, каму амерыканскі мільярдэр падарыў *«электрычную машыну Tesla»*? Машына гэтая, калі хто забыўся, *«ляціць на 180 кіламетраў на гадзіну»*. На такой хуткасці ўспрымаць рэальнасць адэкватна надзвычай няпроста.

«Мы пакуль не чапаем інтэрнэт»

Наша праўда — гэта своеасаблівы сурагат права. *«Бо "праўда"*, — тлумачыць акадэмік Юрый Півавараў, — *як яшчэ ў XI стагоддзі вучыў мітрапаліт Іларыён, ёсць і ісціна, і цнота, і справядлівасць, і закон. Рэлігійна-маральны пачатак утрымлівае ў сабе і пачатак юрыдычны. Ці, дакладней, — не дае яму крышталізавацца»*.

Наша праўда — яна не ўніверсальная, яна лакальная.

(працяг на стр. 3)

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

«ЭКАНАМІЧНАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ» = «ПАЛІТЫЧНАЯ ЗАЛЕЖНАСЬЦЬ»

Практычная рэалізацыя праграмы інтэграцыі прывядзе да ўзмацненьня эканамічнай і палітычнай залежнасьці Беларусі ад Расеі. Што моцна зьвяжа рукі афіцыйнаму Менску ў правядзеньні незалежнай палітыкі.

Публікацыя добра інфармаванай газэты «Коммерсантъ» трохі больш праясьніла, што за дакумэнты падпісалі прэм'ер-міністры Беларусі і Расеі 6 верасьня. Хоць і асаблівай сэнсацыяй гэта не выглядае. Ужо шмат месяцаў афіцыйныя асобы дзьвюх краін цьвердзяць пра падрыхтоўку праграмы, якая прадугледжвае ўніфікацыю эканамічнага заканадаўства і эканамічнай палітыкі Беларусі і Расеі. Кіраўнік беларускага ўраду Сяргей Румас сфармуляваў мадэль так: дзьве дзяржавы, адна эканоміка.

Важна адзначыць, што гэта ня ёсьць рэалізацыя дамовы аб стварэньні Саюзнай дзяржавы ад 1999 году, бо ў тым дакумэнце прадугледжвалася стварэньне наднацыянальных органаў улады. А паводле «Коммерсанта», у распрацаванай праграме інтэграцыі такіх органаў няма.

Тады ўзьнікае лягічнае пытаньне: у чым сэнс падобнай канструкцыі? Дзеля чаго яна патрэбная?

Пасьля таго як Дзьмітрый Мядзьведзеў у сьнежні мінулага году ў Берасьці агучыў плян «прымушэньня да інтэграцыі», большасьць экспэртаў прыйшлі да высновы, што з дапамогай Саюзнай дзяржавы Пуцін хацеў бы працягнуць свае прэзыдэнцкія паўнамоцтвы пасьля 2024 году. Але той рэдукаваны варыянт інтэграцыі, які ў выніку атрымаўся, не дае кіраўніку Расеі ніякіх выгодаў. Тады навошта ён патрэбен Крамлю ў такім выглядзе?

Тут могуць быць два адказы. Па-першае, заявіць цяпер, што ў такім варыянце нам інтэграцыя не патрэбная, трохі нязручная. Самі ж прысьпешвалі, а цяпер у кусты?

Па-другое, канструкцыя, якая ствараецца цяпер, мае сэнс як пераходная мадэль, як ступень да больш шчыльнай інтэграцыі ў пэрспэктыве. Бо калі гэты праект рэалізуецца ў тым выглядзе, як прадугледжваецца, то Беларусь акажацца моцна прывязанай да Расеі, у Масквы зьявяцца моцныя рычагі ўплыву. Тады будзе лягчэй прымусіць Менск да наступнага кроку, напрыклад, да пераходу да адзінай валюты (то бок, расейскага рубля). А там ужо адзін крок да адзіных органаў улады, бо ня можа быць валютнай інтэграцыі без адзінага цэнтрабанку. І так да поўнага аб'яднаньня.

А навошта гэта Беларусі? У кіраўніцтва краіны існуе надзея, што беларуская прадукцыя атрымае льготныя ўмовы для доступу на расейскі рынак, доступу да расейскіх дзяржзаказаў. Як на мой погляд, надзеі ў значнай ступені ілюзорныя. Бо доступ на рынак РФ у большай ступені залежыць ад здольнасьці канкураваць з расейскай (і кітайскай) прадукцыяй, чым ад ільготаў.

Таксама існуе разьлік, што з дапамогай гэтай праграмы Беларусь зможа атрымаць унутрырасейскія цэны на газ і нафту раней за 2025 год (гэты год пазначаны ў дакумэнтах ЭАЭС як момант пераходу да агульнага рынку энэргарэсурсаў). Але ў падпісаных прэм'ерамі дакумэнтах цьмяна гаворыцца толькі пра стварэньне «адзінага рэгулятара» рынкаў газу, нафты, нафтапрадуктаў і электраэнэргіі.

І галоўнае. Менск разьлічвае, што як толькі Пуцін з Лукашэнкам падпішуць гэтыя дакумэнты, то Расея адновіць субсыдыяваньне беларускай эканомікі. Фактычна гэта сказаў Лукашэнка, прымаючы 16 верасьня старшыню Дзяржаўнага мытнага камітэту Юрыя Сянько. Згадваючы пра падатковы манэўр у Расеі, кіраўнік Беларусі адзначыў: «Думаю, у найбліжэйшы час нам, зацьвярджаючы праграму сумесных дзеяньняў, давядзецца вярнуцца і да гэтага пытаньня». То бок, перакладаючы на зразумелую мову, Лукашэнка сказаў, што бязь цьвёрдых абавязаньняў Масквы па кампэнсацыі падатковага манэўра і вяртаньня іншых ільготаў (па газу, па крэдытах) ён гэтыя дакумэнты не падпіша.

І ўвогуле, як толькі дойдзе да канкрэтыкі, да практычнай рэалізацыі гэтага праекту ўніфікацыі эканамічнай палітыкі, пачнуцца бясконцыя спрэчкі. Бо ў Беларусі і Расеі вельмі розныя эканамічныя сыстэмы, з розным маштабам, структурай, мадэльлю гаспадараньня. Іх цяжка, нават шкодна прыводзіць да адной роўніцы. Напрыклад, у Беларусі і Расеі розныя крыніцы напаўненьня бюджэту. І ўніфікацыя падатковага, мытнага заканадаўства адразу створыць праблемы. Прычым перш за ўсё Беларусі, як значна меншай краіне.

Але нават калі ўявіць, што ўсё пройдзе паводле пляну, бакі сапраўды рэалізуюць канструкт «дзьве дзяржавы, адна эканоміка», то ў выніку Беларусь моцна страціць. Бо ўніфікацыя заканадаўства і эканамічнай палітыкі будзе ісьці ў асноўным па расейскіх правілах. Цяжка ўявіць, што Расея будзе падстройвацца пад Беларусь. Давядзецца падпарадкоўваць свае інтарэсы інтарэсам суседа. Зруйнуюцца бар'еры на шляху пранікненьня сюды драпежнага расейскага капіталу з усімі нэгатыўнымі наступствамі для беларускага бізнэсу.

Калі гадоў 15–20 таму можна было разважаць, што такая ўніфікацыя стане спосабам прымусу да правядзеньня рынкавых рэформаў у Беларусі, то цяпер і гэтага няма. Расейская эканоміка хутка абдзяржаўліваецца і ўжо ня можа служыць прыкладам рынкавай эканомікі.

Самае галоўнае, узрасьце эканамічная залежнасьць Беларусі ад Расеі. Што моцна зьвяжа рукі афіцыйнаму Менску ў правядзеньні незалежнай замежнай палітыкі, рэзка абмяжуе памкненьні да нэўтралітэту, статусу міратворцы, разбурыць стратэгію замежнаэканамічнай дывэрсыфікацыі, зробіць краіну ўразьлівай да любога ціску з Масквы. І каму гэта трэба?

Валер Карбалевіч
https://www.svaboda.org

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

(пачатак на стар. №3)

Яе актуальнасць не выходзіць за тэрыторыю, насельнікі якой маюць магчымасць знаёміцца з версіямі падзей, што распаўсюджваюцца беларускім тэлебачаннем. Выбары-экзамены; парламент, які самастойна не распрацоўвае законы; ідэалагічная вертыкаль, што спраўна функцыянуе, нягледзячы на адсутнасць дзяржаўнай ідэалогіі, — тыповыя прыклады нашай праўды. Да іх можна смела дадаць і нашу дэмакратыю. Яе ў нас не менш, чым на Захадзе. На гэтым пералік арыгінальнага і самабытнага не заканчваецца.

Але калі адказнасць за распаўсюд праўды ўскладзеная на тэлевізійны сігнал, то за будучыню такой праўды становіцца трывожна. Крыху афіцыйнай сацыялогіі ад Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра: з 2009 па 2018 гады колькасць рэспандэнтаў, якія разглядаюць тэлебачанне ў якасці крыніцы інфармацыі пра жыццё ў Беларусі і за мяжой, скарацілася з 91% да 72%, у той час як доля інтэрнэту, наадварот, узрасла з 24% да 60%. Не выключана, што ўжо ў бліжэйшыя год-два аўдыторыя інтэрнэту перавысіць аўдыторыю тэлебачання.

Ці варта пасля гэтага здзіўляцца, што актуальнасць тэмы інфармацыйнай бяспекі расце як на дражджах. Свежы прыклад — міжнародная канферэнцыя **«Барацьба з тэрарызмам пры дапамозе інавацыйных падыходаў і выкарыстання новых узнікаючых тэхналогій»**, якая адбылася ў Мінску 3 верасня. Абмяжуюся адной цытатай: *«У Беларусі як у суверэннай краіны ёсць уласнае меркаванне на тэму маральных, этычных і прававых межаў свабоды інтэрнэту. Я так свабодна кажу наконт пытання інтэрнэту, таму што ніхто з вас мяне не папракне, што мы хоць у чымсьці абмяжоўвалі інтэрнэт у Беларусі. Хоць і трэба было б. Але пакуль яшчэ не ведаем, як гэта зрабіць так, каб цывілізаванае грамадства зноў не падвергла нас санкцыям. Таму мы пакуль не чапаем інтэрнэт. Справа, час церпяць».*

Нізкі паклон цывілізаванаму грамадству. Калі б не яно, то ў адпрацаваныя на тэлебачанні маральныя, этычныя і прававыя межы даўно былі б пастаўлены і інтэрнэт. Але пакуль *«справа, час церпяць»*….

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

НАША ГІСТОРЫЯ

ЛУКАШЭНКА: ЗА ШТО ЗМАГАЎСЯ, НА ТОЕ І НАПАРОЎСЯ

Гэта быў момант трыумфу рамантыкаў нацыянальнага адраджэння. 28 гадоў таму, 19 верасня 1991 года, Вярхоўны Савет Беларусі зацвердзіў у якасці дзяржаўных сімвалаў бел-чырвона-белы сцяг і герб «Пагоня». Але трыумф апынуўся нядоўгім.

На рэферэндуме 1995 года малады тады прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прапіхнуў пытанне аб змене сімволікі — а па сутнасці вярнулася злёгку пераліцаваная савецкая. Гэта было абсалютна ў духу лідара, які прыйшоў да ўлады пад абяцанні вярнуць змучанаму постсавецкім вэрхалам электарату «светлае мінулае»…

Ён маляваў сябе ў вачах Крамля гэткім утаймавальнікам крыважэрных нацыяналістаў, якія-дэ ўжо пасадзілі было мясцовых рускіх на чамаданы.

Хоць на самай справе нацыяналісты ў Беларусі ніколі не былі ва ўладзе, у Вярхоўным Савеце XII склікання былі прадстаўленыя толькі невялікай групай на чале з харызматычным Зянонам Пазняком. Рашэнне ж аб «Пагоні» і бел-чырвона-белы сцягу (БЧБ — бел-чырвона-белы — на слэнгу патрыётаў) апазіцыя БНФ па-майстэрску правяла праз парламент, карыстаючыся ступарам кансерватыўнай большасці, напалоханай разгромам путчу 1991 года.

«Пагоня» як нагода патрапіць пад раздачу

З рэферэндуму 1995 года Лукашэнка пачаў метадычную зачыстку ўнутрыпалітычнага поля. За БЧБ на вуліцы, «Пагоню» на значку або майцы — «незарэгістраваную сімволіку» — міліцыя вінціла і цягнула ў каталажку. Дзяржпрапаганда ўпірала на тое, што БЧБ выкарыстоўвалі паліцаі ў гады акупацыі, ані не бянтэжачыся тым, што і цяперашні расейскі сцяг выкарыстоўвалі ўласаўцы.

Рэпрэсіі за «Пагоню» (у прыватнасці, супраць футбольных заўзятараў) выглядалі і зусім недарэчнымі, таму што гэты старажытны сімвал Вялікага княства Літоўскага (у якім на бачных ролях былі продкі цяперашніх беларусаў) афіцыйна прысутнічае ў гербах некаторых беларускіх гарадоў і рэгіёнаў.

За 25 гадоў кіравання рэжым нязменнага прэзідэнта метадычна перамалоў апазіцыю, абвешчаную пятай калонай, запалохаў насельніцтва, адбіў у яго ахвоту суваць нос у палітыку. Краіна стала яшчэ больш русіфікаванай.

Масква не ацаніла стараннасці

Але Крэмль не ацаніў старанняў саюзніка. Ён вырашыў перагледзець негалосны кантракт з Лукашэнкам і стаў патрабаваць большай вернасці за меншыя грошы.

У снежні мінулага года громам з яснага неба прагучаў «ультыматум Мядзведзева». Расейскі прэм'ер сфармуляваў жорсткую альтэрнатыву, якая ў вольным перакладзе гучала так: або «паглыбленая інтэграцыя» (чытай: мяккае паглынанне), або смакчыце лапу. А што бывае, калі сусед не слухаецца «паўстаўшую з каленяў» краіну з імперскімі традыцыямі, паказалі анэксія Крыму і крывавая буча на Данбасе.

Беларускія ўлады спахваціліся, распачалі працэс, названы мяккай беларусізацыяй. Нейкія білборды на мове тытульнай нацыі, найвышэйшы дазвол святкаваць важныя для нацыянальна арыентаванай публікі даты накшталт стагоддзя Беларускай Народнай Рэспублікі 1918 года. Але і ў той дзень пры выхадзе за перыметр агароджаў міліцыя хапала людзей з нацыянальнай сімволікай. Карацей, гэткае свята ў рэзервацыі.

Фішка ў тым, што ўладная вярхушка баіцца не столькі вокрыку з Крамля (што гэта вы там распускаеце «дамарослых бандэраўцаў»?), колькі росту нацыянальнай самасвядомасці як такавога. Таму што гэта ўжо будзе не насельніцтва, а грамадзяне. Якім не даспадобы не толькі імперскія замашкі ўсходняй суседкі, але і недэмакратычны, не зміняльны, які стаў тормазам развіцця рэжым ва ўласнай краіне.

«Пятая калона» як у ваду глядзела

Між тым беларускія ўлады хоць і запэўніваюць, што праграма паглыблення інтэграцыі не нясе пагрозаў суверэнітэту, аднак упарта адмаўляюцца апублікаваць яе праект, які ўжо парафіравалі прэм'еры.

Магчыма, Лукашэнка спадзяваўся, што пасля гэтага Масква разблакуе пытанні газу, нафты, крэдытаў. Але не тут-та было. У Крамлі напэўна ўлічылі ўрокі пачатку 2000-х, калі Менск тарпедаваў пераход на адзіную валюту, Канстытуцыйны акт саюзнай дзяржавы і іншае. Цяпер Масква, мяркуючы па ўсім, мае намер акуратна дацiскаць, спыняць спробы сабатажу дамоўленасцяў.

Калі пасля рэферэндуму-1995 падручныя Лукашэнкі дэманстратыўна рвалі на кавалкі БЧБ на даху прэзідэнцкай адміністрацыі, калі ў прамым і пераносным сэнсе хрусцелі косці палітычных праціўнікаў рэжыму, яго стваральнік, мабыць, адчуваў сябе на калі.

Але апынулася, што зрынутыя апаненты на дзвесце працэнтаў мелі рацыю. Цяпер імперыя ўзяла за горла так, што ні ўздыхнуць, ні войкнуць.

Магчыма, у глыбіні душы Лукашэнка ўжо і шкадуе, што памяняў тады сімвалы. Але ў гэтым ён, напэўна, не прызнаецца нават самому сабе. Так што БЧБ і «Пагоня» вернуцца потым, пасля яго. Дай бог толькі, каб Беларусь выстаяла.

Аляксандр Класкоўскі
belsat.eu

РЭЗАНАНС

БЬЕТ — ЗНАЧИТ УЧИТ?

Белорусской школе прививают ущербную идеологию. Надо защищать своих детей от эмоционального и физического насилия в школе. Даже если руководитель страны говорит, что бить — это нормально.

Так что, учителям можно бить детей? Именно такой вопрос возникает после эмоционального комментария руководителем Беларуси инцидента в гомельской школе № 15. Там учительница грозилась ударить непослушного четвероклассника. Глава государства, по его словам, в такой ситуации и вовсе «голову бы отвернул щенку какому-то».

Вопрос не в том, зачем руководитель страны вмешался в конфликт, решаемый на уровне директора школы, и раздул его до вселенских масштабов. Проблема в другом — мнение нашего главы государства далеко не всегда является верным, но у нас оно, к сожалению, чиновниками на местах приравнивается фактически к закону.

Лукашенко уже показал себя сторонником домостроевщины и мрачного средневековья, когда зарубил проект закона о противодействии домашнему насилию. Теперь же получается, что он выписал нервным учителям, использующим линейки и указки не по назначению, индульгенцию…

«Официальное разрешение бить детей»

Психолог Лилия Ахремчик написала на своей странице в «Фейсбуке»:

«Мне больно жить в стране, в которой президент считает, что бить ребенка нормально (ребенка, которому 9 (!) и которого еще всему надо учить), что насилие в наших традициях, и официальный разбор ситуации заменяет высочайшим решением на основе своих ущербных убеждений», — написала Ахремчик.

Говоря о заявлении главы государства, что он бы «на месте этого учителя голову бы отвернул щенку какому-то», Лилия Ахремчик в комментарии для Naviny.by сказала, что по сути эти слова — официальное разрешение применять насилие в школах.

Психолог также обратил внимание, что из уст главы государства подобное звучит не впервые.

Действительно в 2018 году критика концепции проекта закона о противодействии домашнему насилию со стороны президента дала четкий посыл обществу — в семье и стране правит тот, кто сильнее, и ему решать, кого казнить, кого миловать.

«Хороший ремень иногда тоже полезен для ребенка. Не для всех, конечно. Виктор, как старший, часто получал от меня. Средний, Дима, уже видел, как Вите попадало, и ровненько стоял рядом. Младшего, ему 15-й год, я вообще никогда не наказывал: он этого не заслуживал... Это наша традиция, наша жизнь, и мы будем воспитывать так, как надо», — научал Александр Лукашенко белорусов рукоприкладству.

Давно доказана прямая взаимосвязь между тем, как воспитывали человека, и тем, как этот человек воспитывает своих детей — это так называемая межпоколенная трансляция. Как это работает, наглядно демонстрирует социальный ролик «Дети видят — дети делают».

Каждый из нас может остановить насилие

Всё в наших руках, говорит Лилия Ахремчик:

«Каждый может принять решение остановить порочный круг физических наказаний и применения морального насилия в семье. Это означает, что даже если вас били, вы можете для себя решить не бить детей ни при каких обстоятельствах и следовать своему решению», — отметила психолог.

Лилия Ахремчик выразила сожаление, что «при обсуждении проблемы насилия не слышен голос тех, кого не били в детстве и кто не бьет своих детей. Слишком много голосов людей, рассуждающих, что они выросли людьми, потому что их били, и так же воспитывают своих детей».

«Если взрослый бьет ребенка, если у него не разрывается сердце, когда маленький человек захлебывается от рыданий, когда его бьет родитель, этот взрослый так и не стал человеком», — уверена специалист.

Психолог подчеркнула, что любой плохой поступок ребенка и в школе, и дома требует разговора, разбора произошедшего, но не одномоментной эмоциональной реакции и наказания:

«Чтобы было так, а не иначе, для начала детей надо считать людьми. Мы же взрослых не уважаем, а детей вообще лишаем права на точку зрения, ошибку. Мы исходим ошибочно из того, что ребенок должен автоматически слушаться и не иметь своего мнения».

Надо защищать своих детей от эмоционального, физического насилия в школе, что бы ни говорил президент, подчеркивает Лилия Ахремчик:

«Конечно, надо пытаться наладить диалог с учителями, но при этом родителям стоит перестать бояться защищать своих детей. В наших силах добиваться, чтобы отношения в системе образования строились на правовых основах. Нельзя унижать и оскорблять, тем более бить детей ни дома, ни в школе».

«Жаль, что решения по ситуации в гомельской школе принимались на эмоциональной пене, а правовые механизмы не работали. Например, отец мальчика, над которым учительница держала парту и с которым говорила, употребляя мат, не написал заявление на этот счет. Учитель также не поступила в соответствии с правилами в ситуации нарушения дисциплины. Она вообще знала, как она должна была действовать?» — задалась вопросом психолог.

Елена Спасюк
https://naviny.by

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 29.09.2019 у 16.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.